

Foredrag om fremtidsfullmakt

Lyst på livet

v/ Jenny Marie Bergseng

1

Fremtidsfullmakt

– vergemålsloven kap. 10

- Fremtidsfullmakt er et alternativ til vergemål, for den som ønsker å ordne sine forhold selv for en fremtid der man selv ikke er i stand til å treffe egne beslutninger grunnet sinnslidelse, herunder demens, eller alvorlig svekket helbred
  - kan opprettes av en myndig person over 18 år (må forstå hva fullmakten innebærer)
  - fullmektigen må ha fylt 18 år og oppdraget er personlig
  - formkrav tilsvarende testament
  - kan omfatte personlige og økonomiske forhold
    - spesielle personlige forhold er unntatt, f. eks. stemmegivning ved valg, samtykke til tvang, opprette tilbakekalle testament, inngå ekteskap etc.
  - statsforvalteren kan stadfeste en fremtidsfullmakt
    - form for notoritet

2

Formkrav

- Følger av vergemålsloven § 81:
  - Første ledd: En fremtidsfullmakt skal gjøres skriftlig med to vitner som fullmaktsgiveren har godtatt, og som er til stede sammen og vet at dokumentet skal være en fremtidsfullmakt. Mens vitnene er til stede, skal fullmaktsgiveren skrive under dokumentet eller vedkjenner seg sin underskrift. Vitnene skal underskrive dokumentet mens fullmaktsgiveren er til stede, og etter han eller hennes ønske.
  - Andre ledd: Vitnene må være fylt 18 år og må ha evne til å forstå betydningen av underskriften. Fullmektigen kan ikke være vitne. Det samme gjelder fullmektigens ektefelle, samboer, foreldre, barn og barnebarn.
  - Tredje ledd: Er reglene i paragrafen her ikke fulgt, er dokumentet ugyldig som fremtidsfullmakt.
- Det må fremgå av fullmakten at det er en fremtidsfullmakt

3

Ikrafttredelse

- Ikrafttredelse, jf. vgml. § 83:
  - En fremtidsfullmakt trer i kraft når fullmaktsgiveren er i en slik tilstand som beskrevet i § 78
  - Fullmektigen skal ta stilling til når fullmakten er i kraft.
- Stadfesting, jf. vgml. § 84:
  - Ikke krav om stadfesting for at fullmakten skal være gyldig.
  - Fullmektigen kan be Statsforvalteren om å stadfeste ikrafttredelsen av en fremtidsfullmakt. Stadfestingen skal skje hvis fullmakten er opprettet i samsvar med § 81 første ledd, og fullmaktsgiveren er i en tilstand som nevnt i § 78.
  - Fullmektigen skal legge frem fremtidsfullmakten, bevis for at pårørende er varslet, og en legeerklæring om fullmaktsgiverens aktuelle helsetilstand. Slik legeerklæring kan fullmektigen innhente uten hinder av taushetsplikt.

Et tips: Innhent legeerklæring ved opprettelsen av fremtidsfullmakt.

4

Tilbakekall

- Tilbakekall, jf. vgml. § 89:
  - Et løfte om ikke å tilbakekalle en fremtidsfullmakt er ikke bindende
  - Fullmaktsgiveren kan tilbakekalle fullmakten hvis han eller hun har evnen til å forstå betydningen av dette.
  - Tilbakekall skjer ved at fullmaktsgiveren krever fullmakten tilbake eller å få den ødelagt.
- Opplysnings- og regnskapsplikt, jf. vgml. § 90:
  - Det kan fastsettes i en fremtidsfullmakt at fullmektigen skal ha opplysnings- og regnskapsplikt overfor en tredjeperson.

Hva skjer hvis fullmektigen er inhabil, jf. vgml. § 86

- Fullmektigen kan i utgangspunktet ikke ivareta fullmaktsgivers interesser i spørsmål hvor han eller hun er inhabil. Fullmektigen er inhabil dersom vedkommende, eller vedkommendes nærmeste, har eller kan ha, en egeninteresse i saken.
  - Eks: Fullmektigen og hans/hennes nærmeste familie ønsker å kjøpe fullmaktsgivers eiendom
  - Eks: Utdeling av arv eller større gaver til fullmektigen og/eller fullmektigens familie.
- I et slikt tilfelle må fullmektigen kontakte Statsforvalteren, slik at de kan oppnevne en verge til å håndtere problemstillinger hvor fullmektigen er inhabil.
- Dette vil likevel ikke være aktuelt dersom fullmaktsgiveren bestemmer at fullmektigen skal kunne representere vedkommende når fullmektigen har en interesse i spørsmålet som skal avgjøres. Det må da gå klart frem av fullmakten hva fullmektigen kan gjøre på fullmaktsgiverens vegne, og hvilke begrensinger som eventuelt gjelder. Alternativt kan man i fullmakten bestemme at en annen person skal kunne tre inn og treffe beslutninger i slike spørsmål.

Eksempel på en fremtidsfullmakt

- Ligger i kursheftet.